

spal v Gospodu Jakob Ukmar, vpokojen učitelj v Kranji in dan pozneje pa Ivan Ferlan, zelo delaven učitelj v Tunjicah. — Dne 4. mal. travna je umrl v Vel. Dolini Ferdo Strel. — Dne 17. mal. travna nas je za vselej zapustil nenadomestni — Ivan Tomšič. Da — tudi ta velezaslužni slovenski šolnik počiva že v tihem grobu in ž njim vsi upi, vse nade, vse veselje in tolažba vseh, ki smo ga poznali. Pa tudi slovenska domovina je izgubila ž njim zvestega sina, ki bi ji bil lahko še mnogo, mnogo koristil. — Dne 23. mal. travna je prominul v Zagradi Anton Vrančič. Pokojnik je bil blazega značaja in usmiljenega srca, tih in skromen, prijazen in uljuden, da malokdo tako. Zdel se ti je, kakor modra vijolica, ki na skrivnem raste, cveté in diši — v znamenje ponižnosti, priprostosti in skromnosti. — Dne 3. vel. travna je legel v prezgodnji grob marljivi slovenski pisatelj in učitelj o. Florentin Hrovat v Rudolfovem. Njemu veljajo pesnikove besede:

Plamtelo ti srce gorkó,
Za vero sveto, dom je mili,
Zato pa dá naj ti nebó
Sladak počitek zdaj v gomili.

V Idriji je umrl pri svojem očetu dne 8. vel. travna nadepolen učitelj in pisatelj slovenski Miroslav Plesničar. — Dne 26. mal. srpana je utonil v mrzli Vipavščici vzorni národni učitelj in trpin Rudolf Dolenc. — V deželni bolnici je umrl dne 29. listopada Josip Gabrovšek, zač. učitelj v Žireh, ki je komaj štirinajst dni poprej s prav dobrim vspehom prebil izpit učne usposobljenosti.

Prestali ste, dragi tovariši in — nas še čaka. Počivajte v miru ter uživajte zaslužen plačilo v nebeški domovini, kojega v tej solzni dolini niste mogli najti. Ne pozabite pa tam gori svojih dražih tovarišev in prosite pri Bogu za boljšo bodočnost slovenskih učiteljev, saj vi jo že imate, kajti

„Gospod ne pozabi,
Plačilo deli.“

Svet večer.

Leto se nagiba koncu. Nehoté navdajajo nas raznovrstne misli, ki nas spominjajo na marsikaj, kar smo prestali v tem letu — bodisi veselega ali žalostnega. Skoraj nemogoče se nam zdi, opisati raznovrstne občutke, ki navdajajo dušo vsakterega izmed nas na koncu leta. Posebno božični prazniki vzbujajo nam razne spomine na končano leto. „Svet večer“ spominja nas na naša mladostna leta in na vse dogodke našega življenja; posebno družinske dogodke nariše nam prav

živo v spomin. Poglejmo si naše družinske razmere, če so še tako vravnane, kakor so bile pred letom dnij. Mogoče, da se je od zadnjega „svetega večera“ družina naša pomnožila. Ta družinski prirastek nam dela z jedne strani veselje, z druge pa zopet skrb, češ, ali nam bode mogoče z našo skromno plačo stanu primerno preživeti to mlado zemeljsko bitje. Mogoče je pa tudi, da smo izgubili od zadnjega „svetega večera“ znabiti najdražje bitje v družini: moža, ženo, očeta, mater, otroka, ali pa prijatelja, tovariša — — — In tu — tu, dragi tovariši, vstavlja se nam pero, kajti neizprosna smrt nam je pobrala od lanskega „svetega večera“ do letošnjega šestnajst tovarišev, ki so zapustili mnogo potrlih vdov in še več nepreskrbljenih otrok. Imena predrazih ranjcih navedli smo na drugem mestu. Komu se pač ne krči srce, ko vidi med njimi tako vzorne učitelje in toliko družinskih očetov. Marsikteri predrazih ranjcih se je veselil pretečeni „svet večer“ v krogu svojih dražih, ne misleč, da bode letošnji „svet večer“ že prah in pepel. Da — veselil se je — vsaj navidezno; dušo njegovo je pa navdajala skrb, koje nikomur ni maral razodeti, češ, kaj bi vendar bilo, če bi umrl — kedo bode potem preskrboval ljubo ženo in drage otročiče. Žal, da se je ta skrb in bojazen predrazih ranjcih obistinila; žal, da ta njihova slutnja ni bila zaman, kajti marsiktera učiteljeva vdova, ki se je minuli „svet večer“ veselila rojstva Gospodovega v družbi svojega ljubega soproga, vije letošnji „svet večer“ vsa obupana in potrta roki k Vsegamogočnemu, da bi ji olajšal njene velike britkosti. In koliko nedolžnih sirot, ki so se lanski „svet večer“ tako nedolžno veselile bogato obdarovanega božičnega drevesca, se stiska letos v mrzlej sobi ob nesrečno žalostno mater, proseč jo skorjice kruha.

Dragi tovariš! Gotovo tudi tebe letošnji „svet večer“ pretresa skrb za svojo družino, češ, kaj bode neki ž njo, če umrjem. In to ni nemogoče! Poglej jih predrage ranjke tovariše, kako krepki in veseli so bili pred letom dnij, a letošnji „svet večer“ pokriva pa njihova trupla ledena gruda, na kojoj padajo gorke solze zapuščenih vdov in sirot!

Res, strašna je smrt; a še bolj strašna je misel za skrbnega družinskega očeta, kako se bode preživela žena in otroci po smrti njegovi.

Tovariš!

„Kjer je najhujša sila, je božja roka najbolj mila.“ Pokojnina naših vdov in sirot je res majhna in skromna, s kojoj bi se komaj jeden človek preživel, ne pa mnogobrojna družina; imamo pa na Kranjskem blagodejno „vdovsko učiteljsko društvo“, ki nudi sleharnemu skrbnemu učitelju-očetu prelepo priliko, da lahko preskrbi družino svojo s primerno pokojnino. Verjemi mi, dragi tovariš, če si član tega društva, da ti bode zelo olajšana tvoja zadnja ura. Če pa še nisi član „vdovskega učiteljskega društva“, potrčaj se na letošnji „svet večer“ na prsa ter stori trden sklep, da se zanesljivo v novem letu vpišeš v

to prekoristno društvo ter preskrbiš družini svoji dobro bodočnost, sebi pa mirno zadnjo uro!

Verjemi mi, da bode to najlepši „svet večer“ tvojega življenja.

Deželna učiteljska konferencija v Gorici.

(Konec.)

Druga seja dne 17. avgusta.

Presledek med prvo in drugo se je uporabil za seje obeh odsekov in sicer odsek za risanje ter o nadaljevalnih tečajih. Prvi odsek je bil kmalu gotov o svoji nalogi, nikakor pa ne drugi, kateri je komaj v treh dneh rešil vprašanje o nadaljevalnih tečajih in šolskih vrtih, če tudi je delal po več kot 7 ur na dan. Imel je pa tudi težavno nalogo, nekako po reku: „Wasch' mir den Pelz, mach' ihn aber nicht nass“.

Sklepi odsekov so prišli pred drugo javno sejo deželne učiteljske konference, katera jim je tudi pritrdila. Dolgotrajne in zanimljive so bile obravnave v odseku, toliko krajše so bile v javni seji tembolj, ker je bil čas le kratko odločen. Predsednik prvemu odseku je bil ces. svetovalec g. Fr. Vodopivec, drugemu pa c. kr. okr. šolski nadzornik Dominko. Pustimo na stran razprave v odsekih, spregovorimo na kratko o javni seji.

Predseduje c. kr. deželni šolski nadzornik Anton vit. Klodič, navzoči vsi okr. šolski nadzorniki in vsi odposlanci, kakor tudi one učiteljice, katere so se h konferenci prizvale.

I.

V imenu odseka za risanje poroča g. M. Kante, nadučitelj sežanski. Odsekovi predlogi, kateri se sprejmejo le malo spremenjeni: 1.) V ljudskih in meščanskih šolah naj se poučuje risanje — fakultativno brez pik — sicer pa prvi dve leti na risanke s pikami po 2 in 4 cm oddaljenosti. 2.) Podobe naj bodo velike — večinoma le po jedna na vsaki strani. 3.) Učni načrti ostanejo sedanji: prvo leto se riše po narekovanju, drugo po spominu, tretje krive črte na čist papir. Da bode učiteljstvo imelo primernih predlog, naprosi se navzočega profesorja risanja g. Comel-a, da sestavi predloge. Da bodo rabile vse šole v deželi jednake risanke, naprosi se isti profesor, da priredi primerne zvezke, za katere se poišče založnik. Zadnje leto sme se risati tudi s črnilom.